

Skapat av
Gunnarsson Tobias, PLstu

Dokumentdatum
2023-06-07

Ärendenummer
TRV 2023/46214

Konfidentialitetsnivå 1 –
Ej känslig

Förslag till förändrat väghållaransvar genom nytt satellit väghållningsområde i Stenhamra, Ekerö kommun, Stockholms län

Trafikverket Region Stockholms ställningstagande/förslag

Väghållningsmyndigheten, Trafikverket Region Stockholm, föreslår att Ekerö kommun, Stockholms län, nedan kallad Kommunen, får ett utökat väghållaransvar för del av väg 813, Solbackavägen och del av väg 814, Stenhamravägen i Stenhamra genom nybildande av väghållningsområde för Stenhamra i form av satellitort.

Bakgrund

Väghållningsmyndigheten har bland annat till uppgift att föreslå förändringar för ansvaret av väghållningen på de statliga vägarna. Detta kan till exempel vara om syftet med en viss väg har förändrats eller av annan anledning inte längre ska vara allmän.

Ekerö kommun planerar att utveckla centrala Stenhamra. Kommunen har påbörjat planarbete för förskola, skola och centrumutveckling som sammantaget syftar till att möjliggöra småstadskvaliteter i tätortens centrala delar.

Kommunen har vid kontakt med Trafikverket Region Stockholm uttryckt önskan att ta över väghållarskapet för del av väg 813, Solbackavägen och del av väg 814, Stenhamravägen genom Stenhamra tätort.

Lagstiftning

Staten är väghållare för allmänna vägar. Om det främjar en god och rationell väghållning får regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, enligt 5 § väglagen (1971:948) besluta att en kommun skall vara väghållare inom kommunen. Ändring av en kommuns väghållningsområde beslutas enligt 2 kap 2 § vägförordningen (2012:707) av Trafikverket.

Angående Stenhamra i Ekerö kommun kan Trafikverket besluta om förändrat väghållarskap.

Syftet med allmänna statliga vägar

Det huvudsakliga syftet med allmänna statliga vägar är att förbinda olika målpunkter/orter med varandra. Förbindelsebehovet är det övergripande kriteriet och sådana vägar ska därför normalt vara allmänna, om inte vägnätet är tillräckligt tätt ändå.

Varför ärendet initierades

Det kommunala väghållningsområdet för Ekerö kommun omfattar tätorten Ekerö. Tätorten Stenhamra ingår inte i det kommunala väghållningsområdet för Ekerö kommun. Kommunen och väghållningsmyndigheten Trafikverket Region Stockholm har gemensamt bedömt att det finns förutsättningar att pröva frågan om att skapa ett satellitområde för allmänna vägar genom tätorten Stenhamra.

Kommunen bedriver detaljplanearbete för utveckling av centrala Stenhamra. Planerna berör delvis väg 813, Solbackavägen och väg 814, Stenhamravägen.

Berörda verksamhetsgrenar inom Trafikverket Region Stockholm bedömer att ett kommunalt övertagande av väghållansvaret för allmänna vägar i Stenhamra är ändamålsenligt. Väghållningen genom Stenhamra kan bli mer rationell och anpassas bättre efter tätortens förutsättningar och kommunens planer för utveckling om Ekerö kommun övertar väghållansvaret för vägarna genom tätorten.

Beskrivning och fakta om vägarna

Solbackavägens och Stenhamravägens funktion är framförallt som utfartsväg för lokaltrafik i Stenhamra. Vägarna tjänar också som genomfartsvägar. De aktuella vägsträckornas sammanlagda längd genom samhället är ca 2,5 km och vägarnas bredd är mellan 5,2 och 5,5 meter. Vägarna är asfaltsbelagda och årsmedeldygnstrafik (ådt) är dryga 1200 fordon/dygn för Solbackavägen (mätdata från 2016) och drygt 3900 fordon/dygn för Stenhamravägen (mätdata från 2014). Hastigheten är 50 km/tim, begränsat till 30 km/tim under vissa tidsintervall. Längs båda vägarna löper gång- och cykelväg som Ekerö kommun är väghållare för. Båda vägarna har funktionell vägklass 4 och bärighetsklass 1 (BK1).

Tabell 1. Översikt över vägarna.

	Väg 813, Solbackavägen	Väg 814, Stenhamravägen
<i>Längd, berörd sträcka</i>	915 m	1 150 m
<i>Bredd</i>	5,2 m	5,5 m
<i>Beläggning</i>	Asfalt	Asfalt
<i>ÅDT (samtliga fordon)</i>	1242 fordon/dygn (2016)	3949 fordon/dygn (2014)
<i>Tillåten hastighet</i>	50 km/tim	50 km/tim
<i>Bärighetsklass</i>	BK1	BK1
<i>Funktionell vägklass</i>	4	4
<i>Parallell kommunal gc-väg</i>	Ja	Ja
<i>Allmänna inrättningar</i>	Bibliotek, Skola, Förskola, Kulturskola, Pastorsexpedition	

Vägarna trafikeras av Stockholms Lokaltrafik (SL) för linjebustrafik (stomnätstrafik).

Allmänna inrättningar

Längs de aktuella delarna av väg 813, Solbackavägen och väg 814, Stenhamravägen finns bland annat bibliotek, skola, förskola, kulturskola och pastorsexpedition.

Vägarna har ingen synnerlig betydelse för det allmänna så som för totalförsvarets anläggningar. Vägarna ingår inte heller i det övergripande omledningsvägnätet.

Detaljplaner inom området

Såväl väg 813, Solbackavägen som väg 814, Stenhamravägen omfattas av detaljplaner (byggnadsplaner och stadsplaner), se omfattning bilaga 4. I gällande stadsplaner är huvudmannskapet för allmän plats kommunalt och vägarna planlagda som gata. I gällande byggnadsplaner är huvudmannskapet för allmän plats enskilt och vägarna är planlagda som gata.

Ekerö kommun bedriver detaljplanearbete för utveckling av Stenhamra centrum, se bilaga 5. Pågående planarbete är fördelat på tre detaljplaner; utveckling av förskolor, centrum respektive skola:

Förslag till förändrat väghållaransvar genom nytt satellit väghållningsområde i Stenhamra, Ekerö kommun, Stockholms län

Skapat av
Gunnarsson Tobias, PLstu

Dokumentdatum
2023-06-07

- Detaljplanen för förskola (KS19/202) reglerar utfarter mot Solbackavägen och Stenhamravägen. Detaljplanen är långt gången och kommunen är angelägen att anta planen så snart som möjligt under våren 2023.
- Detaljplanen för centrum; bostäder, utökad service mm (KS15/141) planlägger Solbackavägen som gata med kommunalt huvudmannaskap.
- Detaljplanen för skolutbyggnad mm (KS22/260) påverkar inte väg 813 eller väg 814.

Kommunen avser även att påbörja detaljplanearbete för ny vägkoppling som ska förlänga och förbinda Uppgårdsgatan med Solbackavägen norr om Stenhamra tätort.

Motivering till förslag om förändring och konsekvenser av förslaget

Väghållningsområdet såväl som väghållaransvaret kommer regelbundet att ses över. Det sker exempelvis genom kommunens planerade exploateringar eller då vägnätet förändras. I dessa fall bör gränser förändras och väghållaransvar justeras. I denna promemoria hanteras vägar i tätorten Stenhamra i Ekerö kommun.

Kommunen önskar bli väghållare för Solbacka- och Stenhamravägarna för att bättre skapa småstadskvaliteter i Stenhamra tätort. Kommunen önskar rådighet över vägarna för att kunna anpassa dessa för tätortens behov, exempelvis vad gäller trafiksäkerhetsåtgärder och korsningsombyggnad.

Vägarnas huvudsyfte är som utfartsväg för lokaltrafik i Stenhamra. Vägarna kan också tjäna som genomfartsled för trafik på Färingsö, även om det finns mer gena kopplingar. Vad gäller genomfarts trafik förbi Stenhamra finns alternativet att istället nyttja väg 800, Färentunavägen. Solbackavägen och Stenhamravägen ingår inte i det övergripande omledningsvägnätet. Längs berörda delar av vägarna finns inga allmänna inrättningar som genererar tung trafik.

Vid kommunens övertagande blir berörda vägsträckor kommunal allmän väg på de sträckor som inte är planlagda. De vägsträckor som omfattas av byggnadsplaner (planer med enskilt huvudmannaskap) kommer också att bli kommunala allmänna vägar när kommunen övertar väghållningen (5 § Väglagen).

De vägsträckor som är planlagda som allmän plats gata i gällande stadsplan och är upplåten till allmänt begagnande som gata upphör automatiskt att utgöra allmän väg (1§ Väglagen). Detsamma gäller vägavsnitt som planläggs som allmän plats gata i detaljplan med kommunalt huvudmannaskap och därmed ska vara upplåten till allmänt begagnande som gata (1 § Väglagen).

Området som föreslås övergå till kommunen framgår av karta, se bilaga 3.

Med hänvisning till ovanstående anser Trafikverket Region Stockholm att det är motiverat att Ekerö kommun övertar som väghållare för del av väg 813, Solbackavägen och del av väg 814, Stenhamravägen, genom bildande av ett nytt satellitområde till kommunalt väghållningsområde för Stenhamra tätort.

Förslag till förändrat väghållaransvar genom nytt satellit väghållningsområde i Stenhamra, Ekerö kommun, Stockholms län

Eftersatt underhåll

Inför överlämning av väghållaransvaret för del av väg 813 och del av väg 814 ska eventuellt eftersatt underhåll åtgärdas. Nuvarande väghållare, Trafikverket, och Ekerö kommun kan genomföra besiktning till grund för de eventuella istandsättningsåtgärder som ska genomföras innan vägsträckorna överlämnas till kommunen.

Den fortsatta handläggningen

Utredningen är sammanfattad i denna promemoria. Den skickas på remiss till Ekerö kommun och andra berörda myndigheter. Därefter ska länsstyrelsen yttra sig över förslaget med stöd av handlingarna i ärendet. Väghållningsmyndigheten, Trafikverket Region Stockholm, sammanställer slutligen de inkomna synpunkterna och överlämnar ärendet till Trafikverket på central nivå för beslut.

e-signerad av

Helena Sundberg, Regional direktör/Camilla Holmberg, Chef Utredning
Planering Region Stockholm

Bilaga 1 – översiktskarta

Bilaga 2 – berörda sträckor väg 813, Solbackavägen och väg 814, Stenhamravägen

Bilaga 3 – förslag utökat väghållningsområde för Ekerö kommun, satellitområde Stenhamra tätort

Bilaga 4 – karta gällande detaljplaner inom området

Bilaga 5 – karta pågående detaljplaner

Dokumentegenskaper, Skapat av Gunnarsson Tobias, PLstuÄrendenummer Trv 2023/46214, Dokumentdatum 2023-06-07, Dokumenttyp PM.

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.

Förslag till förändrat väghållaransvar genom nytt satellit väghållningsområde i Stenhamra, Ekerö kommun, Stockholms län